

10-Maandsrapportage 2020

Inleiding

Bij de Begroting 2021 en tweede herziening 2020 zijn de baten en lasten per programma voor de periode 2020 – 2024 vastgesteld. De 10-maandsrapportage bevat enkel een actualisatie van het lopende boekjaar. Begrotingswijzigingen die een meerjarig effect hebben, zijn dan ook uitsluitend verwerkt voor de jaarschijf 2020. De meerjarige verwerking volgt volgend jaar in de Voorjaarsnota 2021.

Met de 10-maandsrapportage willen we een zo realistisch mogelijk financieel beeld presenteren. Dit betreft zowel de exploitatie als de reserves en de investeringen. Hiermee beogen we onder meer dat de jaarrekening ten opzichte van de begroting niet zal leiden tot grote verschillen en dat begrotingsonrechtmatigheden voorkomen worden. In de 10-maandsrapportage worden daarnaast risico's gemeld waarvoor geen begrotingsmutaties zijn ingediend.

Leeswijzer

De doorgevoerde begrotingswijzigingen in de 10-maandsrapportage worden samengevat in onderdeel A, onderdeel B bevat de risico's. De gedetailleerde overzichten met alle wijzigingen worden in de onderdelen C, D, E en F weergegeven.

A. Samenvatting 10-maandsrapportage	2
B. Risico's	4
C. Toelichting op begrotingsmutaties per programma.....	6
D. Reserves: wijzigingen in begrote toevoegingen, onttrekkingen en vrijval van reserves	23
E. Investeringskredieten: aanpassingen van investeringskredieten.....	23
F. Toelichting op mutaties arbeidskosten in de begroting	25

A. Samenvatting 10-maandsrapportage

Mutaties in de begroting

In onderstaande tabel zijn de voorgestelde bijstellingen per programma opgenomen. Het exploitatiesaldo van de voorgestelde begrotingswijzigingen is in totaal € 4,6 mln. positief. Het saldo van de bijstellingen wordt toegevoegd aan de algemene reserve waardoor het saldo van de bijstellingen op 0 sluit.

Programma (Bedragen x € 1.000)	Bijstellingen
Algemene middelen*	4.567
Beheer van de stad	-4.025
Bestuur en dienstverlening	-66
Cultuur, sport en recreatie	750
Economische Zaken	-611
Maatschappelijke Ondersteuning	147
Onderwijs	-109
Openbare orde en veiligheid	758
Overhead	898
Stedelijke inrichting en ontwikkeling	-2.528
Verkeer en Vervoer	155
Volksgezondheid en zorg	1.111
Werk en inkomen	3.558
Totaal bijstellingen voor resultaatbestemming	4.606
Dotatie aan algemene reserve	4.606
Totaal bijstellingen	0

* Exclusief de dotatie van het saldo van voorgestelde begrotingswijzigingen in de 10-maandsrapportage van €4,6mln. aan de algemene reserve.

De belangrijkste mutaties met een saldo-effect worden onderstaand beschreven. Hierbij zijn de belangrijkste bijstellingen gerelateerd aan Corona apart beschreven. In onderdeel C zijn de bijbehorende toelichtingen op alle bijstellingen per programma opgenomen.

- Algemene middelen: Gemeentefonds €5 mln. negatief. Op Prinsjesdag, dinsdag 15 september jl., zijn onder andere de Miljoenennota, de Rijksbegroting en de septembercirculaire Gemeentefonds 2020 gepubliceerd. Na analyse en het verwerken van de septembercirculaire gemeentefonds 2020 daalt de algemene uitkering met € 5 mln.
- Stedelijke inrichting: Verkoopresultaat €3,8 mln. positief. Er zijn in 2020 verkopen gerealiseerd die werden verwacht voor 2021 en later. Het verkoopresultaat 2020 valt daarom € 3,8 mln hoger uit. De mogelijkheid bestaat dat er in het laatste deel van 2020 ook (nog) verkopen worden gerealiseerd die niet in dit jaar waren voorzien waardoor het resultaat verder kan verbeteren. Een aanleiding hiervoor is de hogere overdrachtsbelasting per 2021.
- Stedelijke inrichting: Actualisatie veilingopbrengst brandstofverkooppunten €2,6 mln. negatief. De veiling van vier brandstofverkooppunten heeft € 2,6 mln. minder opgebracht dan begroot.
- Volksgezondheid en Zorg: Brede opvang dak en thuislozen €9,7 mln. Het Rijk stelt voor de aanpak van dak- en thuisloosheid een financiële impuls beschikbaar voor de jaren 2020 en 2021. Aangezien de extra middelen niet meer in 2020 kunnen worden ingezet, wordt een ramingsbijstelling gedaan en zal voor deze middelen bij de jaarrekening een bestemmingsvoorstel worden ingediend.

De belangrijkste mutaties gerelateerd aan Corona:

- Economische zaken: Markten €0,75 mln. negatief, markten zijn afgelast of heringedeeld met minder kramen.
- Overhead: Lagere gebruikskosten gemeentelijke locaties €1,6 mln. Door de aanscherpingen van de maatregelen wordt het gebruik van gemeentelijke locaties verder gereduceerd waardoor gebruikskosten lager uitvallen.
- Werk en Inkomen: Ophoging voorziening dubieuze debiteuren €2,3 mln. vanwege de coronacrisis betracht de gemeente meer coulance bij de incasso op openstaande vorderingen aan werkzoekende Rotterdammers. De terugbetalingen liggen op een lager niveau dan gebruikelijk. Dit 'socialer incasseren' vraagt om ophoging van de voorziening dubieuze debiteuren bijstandsuitkeringen met € 2,3 mln.

Risico's

Naast wijzigingen in de begroting worden de risico's beschreven waarvan het (deels) nog onzeker is of er een budgettair effect zal optreden in 2020 en/of hoe hoog dit effect zal zijn. Met betrekking tot Corona is ook een risico opgenomen. De effecten van Corona zijn zo veel mogelijk verwerkt maar de mate waarin de nieuwe periode van strenge(re) contactbeperkende maatregelen nog in 2020 leiden tot hogere lasten en lagere inkomsten, hangt van veel factoren af en laat zich in een aantal gevallen niet goed ramen.

Bij de tweede herziening 2020 zijn voor een aantal beleidsterreinen verwachte bijdragen van het Rijk opgenomen in de begroting. Deze bijdragen zijn nog niet in alle gevallen ontvangen, hier lopen nog gesprekken over. Voorbeelden van onderdelen waarop nog rijksbijdragen worden verwacht zijn Jeugd en Afval. Voor de Wmo geldt dat een stijging van de verwachte meerkosten zoals gerapporteerd in de 2e Herziening 2020 niet uit te sluiten is. Een goede inschatting hiervan is nu nog niet te maken. Daarom wordt ter voorkoming van een begrotingsonrechtmatigheid bij de jaarrekening een aanvullend besluit aan de Raad gevraagd bij de 10-maandsrapportage. Met dit besluit wordt de raad gevraagd in te stemmen met het doen van een hogere onttrekking dan begroot aan de bestemmingsreserve WMO en Jeugdhulp ter voorkoming van een begrotingsonrechtmatigheid wanneer er geen compensatie vanuit de rijksoverheid wordt ontvangen.

Mutaties Reserves

Bij de 10-maandsrapportage zijn toevoegingen aan bestemmingsreserves met het karakter van resultaatbestemming niet toegestaan tenzij het de reserve BUIG, IFR of de kredietrisicoreserve betreft. De voorgestelde begrotingswijzigingen op de reserves werken niet door in het saldo op concernniveau. Tegenover de wijzigingen in reserves staan wijzigingen in de exploitatie.

Het totaaloverzicht met alle mutaties in de reserves is opgenomen in onderdeel D. De reserves met een mutatie in de onttrekking groter dan €5 mln. zijn.

- Bestemmingsreserve Investeringsfonds Rotterdam (IFR): €8,9 mln. meer onttrekking begroot. Op basis van een definitieve berekening van de Investeringsfonds Stedelijke Vernieuwing (ISV-3) vindt een correctie plaats van de vrijval Investeringsfonds Rotterdam ten gunste van bestemmingsreserve Nationaal Programma Rotterdam-Zuid.
- Bestemmingsreserve Energietransitie: € 8,2 mln. lagere onttrekking begroot. De planning voor 2020 is voor een aantal projecten en programma's vertraagd of tot stilstand gebracht door Corona of door financieringsproblemen van externe partijen. Daarnaast zijn subsidies verleend, die over meerdere boekjaren bevoorschot worden. Voor deze projecten wordt het budget nu verlaagd. Dit bedrag zal, indien nodig, bij de 1^e herziening 2021 weer opgevoerd worden.
- Bestemmingsreserve Nationaal Programma Rotterdam Zuid: €26,9 mln. meer onttrekking begroot. In de bestemmingsreserve Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ) zijn middelen beschikbaar ter dekking van de verwachte verliezen op de in uitvoering te nemen grondexploitatie Fazantstraat en de lopende grondexploitaties 2^e Carnissestraat, Urkersingel en Tweebosbuurt.
- Bestemmingsreserve BUIG: €10,8 mln. minder onttrekking begroot. Eind september 2020 heeft het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid de definitieve BUIG-beschikking voor 2020 gepubliceerd. Deze beschikking viel € 10,9 mln. hoger uit dan geraamd.

Mutaties investeringskredieten

De 10-maandsrapportage is het laatste moment om mutaties op investeringskredieten door te voeren. In onderdeel E wordt een overzicht gegeven van de nieuw aangevraagde investeringskredieten en de gewijzigde investeringskredieten.

De nieuw aangevraagde investeringskredieten zijn:

- Programma Verkeer en Vervoer; Fietsenstalling Capelsebrug (€0,975 mln.) met als doel Het verhogen van de capaciteit en het service-niveau van fietsenstalling Capelsebrug.
- Programma Openbare orde en Veiligheid; Handhavingssysteem Redline (€1.3 mln.) met als doel de implementatie van een nieuw handhavingssysteem.
- Programma Stedelijke inrichting en ontwikkeling; Groen-blauw dak de doelen (€0,459 mln.). In het kader van de vergroening van de stad en het benutten van daken wordt een groenblauw dak op de Doelen aangelegd.
- Programma Stedelijke inrichting en ontwikkeling; Vernieuwing Centrale Bibliotheek Rotterdam (€3,52 mln.). Voor de vernieuwing van de Centrale Bibliotheek Rotterdam wordt een voorbereidingskrediet aangevraagd. Daarmee wordt de architectenselectie voor de ontwerp-opgave voor het maatschappelijke vastgoed gedaan (Bibliotheek, openbare fietsenstalling en optioneel de stadsmuseale functie), de buitenruimte en de tijdelijke huisvesting opgestart en een voorlopig ontwerp uitgewerkt.

Arbeidskosten

De 10-Maandsrapportage laat ten opzichte van de 2e herziening 2020 een stijging van de begrote arbeidskosten zien van € 49 mln. De belangrijkste oorzaak hiervan is de inzet ten behoeve van corona (Volksgezondheid en zorg). Daarnaast zijn er diverse actualisaties en verschuivingen. In onderdeel F is een volledig overzicht weergegeven.

De loonkosten stijgen met ruim € 7 mln. De stijging van de begrote loonkosten is met name zichtbaar bij de programma's Volksgezondheid en zorg (corona), Werk en inkomen, Overhead en Maatschappelijke ondersteuning.

De begrote inhuur stijgt met ruim € 41 mln. De stijging zit voornamelijk bij Volksgezondheid en zorg (corona), Openbare orde en veiligheid, Stedelijke inrichting en ontwikkeling en Overhead.

B. Risico's

Naast wijzigingen in de begroting willen we u ook informeren over een aantal ontwikkelingen en risico's waarvan het (deels) nog onzeker is of er een budgettair effect zal optreden in 2020 en/of hoe hoog dit effect zal zijn.

Tweede golf contactbeperkende maatregelen COVID19

De effecten door Corona zijn zo veel mogelijk verwerkt. Echter de mate waarin de nieuwe periode van strenge(re) contactbeperkende maatregelen nog in 2020 zal leiden tot hogere lasten en lagere inkomsten, hangt van veel factoren af en laat zich dus niet goed ramen.

Het recente kabinetsbesluit om met ingang van 13 oktober jl. strengere contactbeperkende maatregelen te treffen, heeft grote consequenties voor met name de horeca, sportverenigingen en cultuurinstellingen. Het risico op faillissement is toegenomen. Sommige ondernemers zullen zich gedwongen zien om hun onderneming te beëindigen. Daarbij zullen arbeidsplaatsen verloren gaan en een deel van de ondernemers en werknemers zal een beroep moeten doen op een regeling voor inkomensondersteuning. Sommige sportverenigingen en cultuurinstellingen zullen de gemeente om (aanvullende) noodsteun vragen, om het hoofd boven water te houden. Ook zij zullen zich mogelijk gedwongen zien om te snijden in hun personeelsbestand.

Dit alles zal zijn effect gaan hebben op de gemeentelijke lasten en baten, daarbij blijft de gemeente inzetten op compensatie vanuit het Rijk. Zo zullen de uitvoeringslasten om financiële bijstand te verstrekken en bijstandsgerechtigden weer naar werk te begeleiden waarschijnlijk verder toenemen. De

inkomsten uit gemeentelijke belastingen zullen verder onder druk komen te staan. Het beroep op acute zorgverlening zal mogelijk toenemen vanwege uitgestelde zorg.

Mogelijk zijn er extra lasten door extra inzet van de coronaorganisatie, deze lasten zal de gemeente declareren bij het rijk. Tevens zijn er bij de tweede herziening voor een aantal beleidsterreinen verwachte bijdragen van het Rijk opgenomen in de begroting. Deze bijdragen zijn nog niet in alle gevallen ontvangen, hier lopen nog gesprekken over. Voorbeelden van onderdelen waarop nog rijksbijdragen worden verwacht zijn Jeugd en Afval. Voor de Wmo geldt dat een stijging van de verwachte meerkosten zoals gerapporteerd in de 2e Herziening 2020 niet uit te sluiten is. Een goede inschatting hiervan is nu nog niet te maken. Daarom wordt ter voorkoming van een begrotingsonrechtmatigheid bij de jaarrekening een aanvullend besluit aan de Raad gevraagd bij de 10-maandsrapportage. Met dit besluit wordt de raad gevraagd in te stemmen met het doen van een hogere onttrekking dan begroot aan de bestemmingsreserve WMO en Jeugdhulp ter voorkoming van een begrotingsonrechtmatigheid wanneer er geen compensatie vanuit de rijksoverheid wordt ontvangen.

Met uitzondering van het programma Werk en inkomen (gerelateerd aan bijstand en Tozo-regelingen) is er geen aanleiding bijstellingen te doen in de voorzieningen gerelateerd aan dubieuze debiteuren. Het is mogelijk dat de Coronacrisis in het resterende gedeelte van 2020 alsnog impact heeft op het betaaldedrag van ondernemers. Dit kan mogelijk leiden tot hogere oninbaarheid. De omvang kan momenteel niet volledig worden ingeschat.

Decembercirculaire Gemeentefonds

In de laatste maand van dit jaar wordt de decembercirculaire Gemeentefonds 2020 verwacht. Deze circulaire zou wijzigingen kunnen bevatten die van invloed zijn op het rekeningresultaat 2020. Deze zijn op dit moment nog niet in te schatten.

Investerings 2020

Ondanks de getroffen beheersingsmaatregelen blijft het risico bestaan dat de realisatie van de investeringen in 2020 achterblijft bij de verwachtingen. Dit zou leiden tot een lagere financieringsbehoefte en daarmee tot lagere externe rentelasten dan geraamd. Echter, omdat de geraamde externe marktrente lager is dan de door te rekenen interne omslagrente heeft dit een nadelig effect op het resultaat op het taakveld Treasury. Er wordt dan namelijk ook minder omslagrente doorgerekend aan de projecten in uitvoering dan begroot. Bij de projecten in uitvoering komt dit voordeel niet in het resultaat omdat deze omslagrente wordt geactiveerd. Eventueel achterblijvende investeringen zullen bij jaarrekening 2020 leiden tot een financieel nadeel op het taakveld Treasury.

Warmtebedrijf

Op het moment dat de 10maandsrapportage wordt opgesteld zijn verschillende toekomstscenario's uitgewerkt en afgewogen. Deze scenario's worden in november aan de raad ter besluitvorming voorgelegd. Pas na besluitvorming over de toekomstscenario's voor het Warmtebedrijf is een goede inschatting van de gevolgen voor de begroting van de gemeente te maken. Ook kunnen dan pas de risico's goed in beeld worden gebracht. Een actualisatie van het risico- en de bij begroting 2021 getroffen voorziening WbR- zal dan ook niet eerder dan bij jaarrekening 2020 plaatsvinden.

Juridisch en financieel advies

Vanwege de actuele ontwikkelingen inzake een aantal dossiers (onder meer Warmtebedrijf Rotterdam, Feijenoord City) dient rekening gehouden te worden met eventuele extra lasten voor juridische en financieel advies en uitbestede werkzaamheden op het taakveld Treasury. Deze zijn op dit moment niet te kwantificeren.

Tower Hotel Rotterdam B.V.

De gemeente heeft besloten om haar deelname in Tower Hotel Rotterdam te beëindigen door als aandeelhouder uit te treden en haar belang hierin te verkopen. Op het moment van het opstellen van de 10maandsrapportage is een overeenkomst met een nieuwe investeerder gesloten. Najaar 2020 zullen de transactiedocumenten getekend worden. Transactie zal nog dit jaar plaatsvinden. Betaling vindt plaats in drie delen. In het eerste en tweede deel worden alle gewone aandelen en een deel van de cumulatief

preferente aandelen verkocht. Direct na ondertekening van de transactiedocumentatie ontvangen we de eerste betaling. Dit zal in rekeningresultaat 2020 verwerkt worden. Eind 2021 ontvangt de gemeente een tweede betaling, die afhankelijk is van de eventueel opgebouwde huurschuld van Tower Hotel. De resterende cumulatief preferente aandelen zullen begin 2022 overgedragen worden, dan ontvangt de gemeente de laatste betaling.

Financieringsbaten

Op basis van financieringsbehoefte voor de resterende maanden in het boekjaar 2020 kunnen externe leningen aangetrokken worden waarbij, vanwege de huidige negatieve rentestand en het toegepaste financieringsinstrument, de gemeente een bedrag kan ontvangen bij het afsluiten hiervan. Dit kan leiden tot een positieve realisatie 2020 bij Taakveld Treasury ten opzichte van de begroting.

Vennootschapsbelasting

Met ingang van 2016 is de gemeente vennootschapsbelasting (VpB) over bepaalde ondernemingsactiviteiten met positief resultaat verschuldigd. In 2019 is de aanslag van de Rijksbelastingdienst over heffingsjaar 2016 ontvangen. Tegen deze aanslag loopt momenteel een beroepsprocedure; voor een aantal activiteiten is naar mening van de gemeente ten onrechte VpB aangeslagen. In 2019 is een voorziening getroffen om de lasten vennootschapsbelasting (VpB) op basis van een actuele risicoschatting geheel te kunnen voorzien. De aanslagen over 2017 ev. zijn momenteel nog niet ontvangen. Bij het opstellen van jaarrekening 2020 dient te worden bezien of de voorziening volledig op peil is.

Afwikkeling deelneming Beurs

Op het moment dat de 10maandsrapportage wordt opgesteld is het liquidatieproces nog niet geheel afgerond. De verwachting is dat dit eind 2020 alsnog gebeurd. Het verkoopresultaat zal dan verwerkt worden in rekening 2020. De verwachting is dat dit resultaat hoger is dan waarmee in de begroting rekening wordt gehouden.

C. Toelichting op begrotingsmutaties per programma

Per programma worden de bijstellingen getoond met de bijbehorende toelichtingen zoals weergegeven op de website van de 10-maandsrapportage.

1. Algemene middelen

Bijstellingen Algemene middelen		Begroting 2020
Begroting 2020 (2e Herz.)		2.218.987
Bijstellingen 10-maands 2020		-39
Actualisatie Gemeentefonds	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	-5.000
Actualisatie kapitaallasten	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	0
Actualisatie overige materiële kosten en indexatie	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	550
Actualisatie rente	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	-529
Bijstelling arbeidskosten	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	294
Dotatie voorziening belastinggeschillen	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	-466
Te ontvangen invorderingsrente	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	-583
Te vergoeden invorderingsrente	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	-893
Actualisatie bestemmingsreserves NPRZ-wonen en IFR	Reserves	0

Sluitpost Algemene Reserve	Reserves	-4.606
Actualisatie taakmutaties	Taakmutaties	11.194
Europese richtlijn energieprestatie gebouwen	Taakmutaties	71
Technische wijzigingen	Technische wijzigingen	-71
Begroting na wijzigingen		2.218.948

Actualisatie Gemeentefonds

Op Prinsjesdag, dinsdag 15 september jl., zijn onder andere de Miljoenennota, de Rijksbegroting en de septembercirculaire Gemeentefonds 2020 gepubliceerd. Na analyse en het verwerken van de septembercirculaire gemeentefonds 2020 daalt de algemene uitkering met € 5 mln. Dit is het gevolg van het actualiseren voor meerdere jaren van waarden van een aantal van de bijna 100 verdeelmaatstaven, zoals van het aantal bijstandsgerechtigden, het aantal landelijke woonruimten en van de ozb-waarde van woningen en niet-woningen. Deze actualisering betekent voor 2019 een lagere uitkering van € 1,5 mln en voor 2020 een lagere uitkering van € 3,5 mln dan geraamd.

Actualisatie kapitaallasten

Het betreft een aanpassing als gevolg van actualisatie van volumemutaties van de investeringen en mutaties van de reserves en voorzieningen. Deze aanpassing is budgettair neutraal.

Actualisatie overige materiële kosten en indexatie

Voor de resterende maanden in het boekjaar 2020 worden geen uitgaven met betrekking tot werkzaamheden in het kader van de Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (GGU) door de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) verwacht. De GGU betreft uitvoering en financiering van collectieve activiteiten om de uitvoering in alle gemeenten te versterken. Het gaat bijvoorbeeld om: gemeenten ondersteunen bij digitale veiligheid, gemeenten ondersteunen bij het voldoen aan nieuwe wetgeving door middel van uitvoeringstoetsen, impactanalyses en implementatieondersteuning, beheer van voorzieningen die beschikbaar zijn voor alle gemeenten. Het resterend beschikbare budget voor 2020 (€ 550) kan daardoor vrijvallen.

Actualisatie rente

Op basis van het geactualiseerde concernbrede investeringsvolume vindt herberekening plaats van de toegerekende rente.

Bijstelling arbeidskosten

Door de lagere gemiddelde bezetting wordt het budget van arbeidskosten binnen het programma Algemene Middelen met € 294 neerwaarts bijgesteld.

Dotatie voorziening belastinggeschillen

Door uitbreiding van een lopend belastinggeschil in 2020 en een nieuw geschil wordt € 466 gedoteerd aan de voorziening.

Te ontvangen invorderingsrente

Het stilleggen van het invorderingsproces gedurende 3 maanden als gevolg van Covid-19 heeft geleid tot minder te ontvangen invorderingsrente. Daarnaast is de afgelopen jaren sprake geweest van een verbeterd betaalgedrag. Hierdoor wordt de begroting neerwaarts bijgesteld met € 583.

Te vergoeden invorderingsrente

Vanwege het afsluiten van langdurige bezwaarprocedures wordt in 2020 een hogere te vergoeden wettelijke invorderingsrente verwacht met als gevolg een verhoging van de geraamde lasten met € 893.

Actualisatie bestemmingsreserves NPRZ-wonen en IFR

Op basis van een definitieve berekening van de Investeringsfonds Stedelijke Vernieuwing (ISV-3) middelen vindt een correctie plaats van de vrijval Investeringsfonds Rotterdam ten gunste van bestemmingsreserve Nationaal Programma Rotterdam-Zuid. Deze bijstelling is budgetneutraal.

Sluitpost saldo Algemene Reserve

Voor een sluitende meerjarenbegroting wordt het geraamde saldo verrekend met de Algemene reserve.

Actualisatie taakmutaties

Op grond van de septembercirculaire Gemeentefonds vindt bijstelling in de taakmutaties plaats. Deze bijstelling betreft een hogere bijdrage taakmutaties ad € 11,2 mln. Dit betreft een aantal decentralisatie-uitkeringen, waaronder voor Brede aanpak dak- en thuisloosheid (€ 9,8 mln), landelijke functies opvang (€ 0,65 mln) en voor Vrouwenopvang (€ 0,5 mln). De hogere bijdrage wordt daarbij als extra baten op dit taakveld verwerkt. Tegelijkertijd wordt een gelijk bedrag aan hogere lasten op de betreffende taakvelden verwerkt.

Europese richtlijn energieprestatie gebouwen

Bij de 2e Herziening 2020 is op het programma Algemene middelen tijdelijk de Taakmutatie Europese richtlijn energieprestatie gebouwen ad € 71 voor 2020 ontvangen. Bij 10maandsrapportage wordt dit bedrag als last verwerkt op het programma Stedelijke inrichting en ontwikkeling.

Technische wijzigingen

Dit betreft een verschuiving tussen het programma Bestuur en Dienstverlening en Algemene Middelen door een saldoneutrale bijstelling van loonkosten naar uitbestede werkzaamheden als gevolg van extra inzet invorderingsactiviteiten.

2. Beheer van de stad

Bijstellingen Beheer van de stad		Begroting 2020
Begroting 2020 (2e Herz.)		-125.024
Bijstellingen 10-maands 2020		-4.025
Actualisatie kapitaallasten	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	0
Bijstellingen Afval	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	-1.944
Bijstellingen Vervoer & Materieel door beperkende maatregelen	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	-570
Exploitatie Begraven en Cremieren	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	-661
Modernisering Werkplaatsen	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	-858
Rioolheffing actualisatie opbrengst	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	0
Bestemmingsreserve Blauwalg Kralingse Plas	Reserves	0
Bestemmingsreserve Energietransitie - Verduurzaming gemeentelijk wagenpark	Reserves	0
Bestemmingsreserve Gebiedsontwikkeling	Reserves	-844
Bestemmingsreserve Investeringsfonds Rotterdam	Reserves	844
Technische wijzigingen	Technische wijzigingen	8
Begroting na wijzigingen		-129.049

Actualisatie kapitaalslasten

De kapitaallasten zijn aangepast als gevolg van nieuwe en bijgestelde investeringskredieten alsmede geactualiseerde ramingen per jaarschijf. Dit is een saldo neutrale bijstelling omdat het effect binnen het taakveld wordt opgevangen.

Bijstellingen Afval

Door de coronacrisis wordt meer afval aangeboden waardoor sprake is van onder andere hogere kosten voor het verwerken en ophalen van afval. Daarnaast was meer inzet nodig bij de milieuparken en minder inkomsten uit bedrijfsreinigingsrecht. Met de 2e Herziening is in de begroting van taakveld Afval € 3 mln. verwachte compensatie vanuit het Rijk opgenomen. Deze compensatie is nog niet ontvangen, hierover lopen nog gesprekken. Aanvullend wordt de begroting van taakveld Afval bijgesteld met €1,9 mln. Enerzijds omdat de kosten van de coronacrisis hoger zullen uitkomen dan de verwachte compensatie vanuit het Rijk en anderzijds veroorzaakt door andere onderwerpen waaronder lagere baten van de afvalstoffenheffing en frictiekosten voor het uitplaatsen van de piekfijnwinkels.

Bijstellingen Vervoer & Materieel door beperkende maatregelen

Als gevolg van Covid-19 was er bij Werkplaatsen sprake van een tijdelijk lager aantal productieve uren en een lagere winst op uitbesteed werk. Dit resulteert in een verwacht tekort van € 570.

Exploitatie Begraven en Cremeren

Landelijke maatregelen om het Covid -19 virus te beteugelen resulteren in € 312 lagere opbrengsten door een afname van diensten zoals consumpties en rouwdiensten. Eveneens is er sprake van € 349 hogere lasten als gevolg van de uitvoering van de wet op de lijkbezorging en het gebruik van milieuvriendelijke onkruidbestrijding op de begraafplaatsen.

Modernisering Werkplaatsen

Binnen de werkplaatsen zijn aanpassingen gedaan om te voldoen aan de wettelijke eisen die nodig zijn voor onderhoud en emissie loze voertuigen voor een bedrag van € 388. Het invoeren van een nieuw voorraadsysteem voor de werkplaatsen leidt tot een andere waardering van de voorraden en eenmalig hogere lasten van € 470.

Rioolheffing actualisatie opbrengst

Op basis van geactualiseerde gegevens wordt de verwachte opbrengst aan rioolheffing met € 473 naar beneden bijgesteld. Dit betreft een saldo neutrale mutatie.

Bestemmingsreserve Blauwalg Kralingse Plas

De onderzoekskosten naar phoslock (kleiprodukt ter bestrijding van blauwalg) vallen lager uit dan begroot. Daardoor kan de onttrekking met € 130 worden verlaagd.

Bestemmingsreserve Energietransitie - Verduurzaming gemeentelijke wagenpark

Omdat de levering van voertuigen met een waterstof uitvoering in 2020 in tegenstelling tot wat de verwachting was, helaas niet doorgaat, is het restantbedrag van € 521 niet meer nodig. Het lastenbudget evenals de onttrekking aan de bestemmingsreserve wordt in de begroting verlaagd. Een voorstel om de resterende financiële middelen in 2021 in te zetten voor het verder verduurzamen van het wagenpark volgt.

Bestemmingsreserves Gebiedsontwikkeling en Investeringsfonds Rotterdam

Vanwege een nieuwe aanbesteding van het project Bajonetstraat vindt afronding pas plaats in 2021. Zowel de vrijval uit de bestemmingsreserve Gebiedsontwikkeling als de toevoeging aan de bestemmingsreserve Investeringsfonds Rotterdam worden hiermee naar beneden bijgesteld.

Technische wijzigingen

In dit programma zijn er diverse technische wijzigingen geweest. Het betreft doorbelaste kosten voor communicatie en HR dienstverlening van programma overhead (€ 160), een bijdrage van programma economische zaken voor project "blue city" (- € 38) en diverse kleinere bijstellingen (- € 114).

3. Bestuur en dienstverlening

Bijstellingen Bestuur en dienstverlening		Begroting 2020
Begroting 2020 (2e Herz.)		-65.077
Bijstellingen 10-maands 2020		-66
Bijstelling arbeidskosten	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	356
Technische wijziging inhuur Verkiezingen	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	0
Bijstelling Verkiezingen	Reserves	0
Citylab010	Reserves	0
Rijksbijdrage Waterschapsverkiezingen	Taakmutaties	-105
Technische wijzigingen	Technische wijzigingen	-317
Begroting na wijzigingen		-65.143

Bijstelling arbeidskosten

Door de lagere gemiddelde bezetting, welke deels wordt veroorzaakt door niet kunnen invullen van vacatures, is het budget van arbeidskosten binnen programma Bestuur en Dienstverlening met € 356 neerwaarts bijgesteld

Technische wijziging inhuur Verkiezingen

Dit betreft een technische boeking waarmee een budget van € 241 overgeheveld is vanuit de personeelslasten naar de programmalasten waar de uitputting zal plaats vinden.

Bijstelling Verkiezingen

In verband met de extra maatregelen rondom de Tweede Kamerverkiezingen in 2021, als gevolg van het Coronavirus, wordt extra personeel ingehuurd €214 en extra uitgaven €687 gedaan om een veilige stembusgang te garanderen.

Citylab010

Conform eerdere besluitvorming wordt in 2020 is het CityLab-budget € 2,8 mln éénmalig verlaagd omdat er voldoende middelen in de reserve CityLab beschikbaar zijn om de kosten 2020 te dekken.

Rijksbijdrage Waterschapsverkiezingen

Vanuit het Rijk wordt een bijdrage ontvangen voor de Waterschapsverkiezingen 2023. Dit bedrag zal in vier jaarlijkse termijnen (2020-2023) aan het gemeentefonds toegevoegd worden. Voor 2020 bedraagt de bijdrage € 105.

Technische wijzigingen

In het programma Bestuur- en dienstverlening zijn diverse technische wijzigingen geweest. De gebieden ontvangen vanuit het programma Openbare Orde en Veiligheid budget om in te zetten ten gunste van activiteiten rondom de jaarwisseling (-€ 700). In dit programma zijn ook diverse kleine technische wijzigingen geweest (€ 383).

4. Cultuur, sport en recreatie

Bijstellingen Cultuur, sport en recreatie		Begroting 2020
Begroting 2020 (2e Herz.)		-249.612
Bijstellingen 10-maands 2020		750
Bijstellen subsidiebudget Evenementen	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	200
Bijstellen subsidiebudgetten	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	450
Zomercampus	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	100
Bestemmingsreserve Aanloopkosten depot Collectiegebouw	Reserves	0
Bestemmingsreserve bouw nieuw dierenasiel	Reserves	0
Technische wijzigingen	Technische wijzigingen	0
Begroting na wijzigingen		-248.862

Bijstellen subsidiebudget Evenementen

Als gevolg van corona vinden niet alle evenementen doorgang. Het budget evenementenfonds wordt hiermee verlaagd.

Bijstellen subsidiebudgetten

De nieuwe landelijke decentralisatieregeling Brede Regeling Combinatiefuncties 2019-2022 is per 1 januari 2019 van kracht. Rotterdam heeft daarom met ingang van 2020 de lokale regeling voor de inzet van cultuurcoaches aangepast. Naast specifieke inhoudelijke criteria is in de nieuwe regeling een eigen bijdrage van 30% van de loonkosten van de cultuurcoach door school en/of instelling verplicht, wat leidt tot de onderschrijding.

Zomercampus

Dit betreft een bijdrage vanuit Sport aan de zomercampus.

Bestemmingsreserve Aanloopkosten depot Collectiegebouw

Bij de 2e herziening 2020 is er onttrokken aan de bestemmingsreserve "Aanloopkosten depot Collectiegebouw". Een deel van die onttrekking moet ten gunste komen van taakveld "Beheer overige gebouwen en gronden". De eerdere onttrekking is hierop aangepast.

Bestemmingsreserve bouw nieuw dierenasiel

Vanwege het realiseren van een nieuw dierenasiel worden er ontwikkelkosten gemaakt. Deze worden onttrokken aan de bestemmingsreserve.

Technische wijzigingen

Dit betreft diverse kleine wijzigingen binnen het programma.

5. Economische Zaken

Bijstellingen Economische Zaken		Begroting 2020
Begroting 2020 (2e Herz.)		-26.804
Bijstellingen 10-maands 2020		-611

Lagere marktbaten	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	-750
Bestemmingsreserve Energietransitie	Reserves	0
Technische wijzigingen	Technische wijzigingen	139
Begroting na wijzigingen		-27.415

Lagere marktbaten

Door Corona-maatregelen waren de markten een aantal weken afgelast. Ook zijn de markten heringedeeld met minder kramen, zodat er meer ruimte is om de 1,5 meter maatregel te kunnen naleven. Dit heeft nadelige gevolgen voor de marktopbrengsten.

Bestemmingsreserve Energietransitie

Met het vaststellen van het Uitvoeringsplan Energietransitie 2020-2022 door het College in juli 2020 is nagenoeg de gehele € 68,2 mln. ETB gelden verdeeld. De planning voor 2020 is voor sommige projecten vertraagd of gaat niet door. Bijvoorbeeld de Co-financiering voor het project Air lab is afgewezen en voor W2C heeft het uitwerken van de business case voor deze partij vertraging opgelopen. Voor de projecten Biondoil, Smart Energy Systems en Bleekarde zal de uitbetaling gefaseerd en dus niet in 2020 plaatsvinden. Voor deze projecten wordt het budget nu verlaagd. Dit bedrag zal, indien nodig, bij de 1e herziening 2021 weer opgevoerd worden. In totaal worden de programmalasten en gerelateerde onttrekking aan de bestemmingsreserve Energietransitie in 2020 met € 3,1 mln. naar beneden bijgesteld.

Technische wijzigingen

Dit betreft diverse kleinere technische wijzigingen.

6. Maatschappelijke ondersteuning

Bijstellingen Maatschappelijke Ondersteuning		Begroting 2020
Begroting 2020 (2e Herz.)		-191.674
Bijstellingen 10-maands 2020		147
Rijksbijdrage weerbare samenleving	Taakmutaties	-65
Technische wijzigingen	Technische wijzigingen	212
Begroting na wijzigingen		-191.527

Rijksbijdrage weerbare samenleving

Er bestaan zorgen in de samenleving over gedragingen die op gespannen voet staan met de democratische rechtsorde. Het betreft gedragingen die weliswaar vaak binnen de grenzen van de wet vallen, maar die op termijn zouden kunnen leiden tot een ondermijning van onze democratische rechtsorde. Vanuit het Rijk is een bijdrage ontvangen om onderzoek te doen, hoe positieve ontwikkelingen en zelfkritische geluiden binnen de gemeenschap kunnen worden versterkt.

Technische wijzigingen

Dit betreft diverse kleine afwijkingen zowel binnen als buiten het programma.

7. Onderwijs

Bijstellingen Onderwijs		Begroting 2020
Begroting 2020 (2e Herz.)		-130.232
Bijstellingen 10-maands 2020		-109
Actualiseren Regiodeal	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	0
Zomercampus	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	-100
Technische wijzigingen	Technische wijzigingen	-9
Begroting na wijzigingen		-130.341

Actualiseren Regiodeal

Vanuit de Regiodeal middelen is budget voor de Cultuurcampus ingezet (€ 500). Daarnaast wordt er minder budget ingezet voor de nieuwe subsidieregeling dagprogrammering vanwege minder aanvragen. Zowel de baten als de lasten zijn budgetneutraal aangepast.

Zomercampus

Dit betreft een bijdrage vanuit het programma Cultuur, sport en recreatie voor de Zomercampus.

Technische wijzigingen

Diverse kleine wijzigingen.

8. Openbare orde en veiligheid

Bijstellingen Openbare orde en veiligheid		Begroting 2020
Begroting 2020 (2e Herz.)		-142.476
Bijstellingen 10-maands 2020		758
Aanpassen leges wegens corona	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	0
Actualiseren bestuurlijke boetes	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	0
Bestemmingsreserve Saneringskosten Van der Gaag dossier	Reserves	0
Technische wijzigingen	Technische wijzigingen	758
Begroting na wijzigingen		-141.718

Aanpassen leges wegens corona

Als gevolg van corona worden er minder baten en lasten verwacht voor Evenementen en Horeca. In de begroting zijn daarom zowel de baten als de lasten met € 300 verlaagd.

Actualiseren bestuurlijke boetes

De heffing en invordering van bestuurlijke boetes vindt sinds kort door de gemeente zelf plaats. Dit heeft geleid tot een wijziging in de administratieve verwerking van oninbare bestuurlijke boetes. De oninbare bedragen worden niet meer gecorrigeerd op de opbrengsten, maar apart als kosten zichtbaar gemaakt. De baten en lasten zijn daarom met hetzelfde bedrag opgehoogd.

Bestemmingsreserve Saneringskosten Van der Gaag dossier

Er heeft een correctie plaatsgevonden op de begrote onttrekking van € 100 vanuit de bestemmingsreserve Van der Gaag. Dit langlopende dossier is lastig te begroten en in 2020 worden

er uiteindelijk vrijwel geen kosten gemaakt. Er was voorzichtigheidshalve € 100 opgenomen voor proceskosten en het tegengaan van eventuele overlast op het Van der Gaag terrein. Dit blijkt in 2020 nagenoeg niet op te treden.

Technische wijzigingen

Er heeft een verschuiving plaatsgevonden van €126 voor huisvesting RIEC (Regionaal Informatie- en Expertise Centrum) en er is € 207 personeelsbudget overgeheveld voor team Wonen. Beide zijn budget neutrale verschuivingen tussen taakvelden binnen het programma Openbare orde en veiligheid. Er zijn voor € 883 materiële budgetten verschoven naar personeel en inhuur, dit betreft met name de regionale samenwerkingsverbanden, waar Rotterdam kassier voor is, maar ook Veiligheid. Verder zijn er diverse kleine bijstellingen doorgevoerd voor € 58. Het extra budget van € 1,1 mln. dat eerder dit jaar was toegekend voor het vuurwerkverbod, is deels (€ 700) overgeheveld naar de Gebieden.

9. Overhead

Bijstellingen Overhead		Begroting 2020
Begroting 2020 (2e Herz.)		-442.475
Bijstellingen 10-maands 2020		898
Dividend SSC Flex BV	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	978
Lagere gebruikskosten in verband met aanscherping Covid19-maatregelen	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	1.600
Bestemmingsreserve Cloudkosten	Reserves	0
Bestemmingsreserve Energietransitie	Reserves	0
Bijstellingen Clusterondersteuning	Diverse categorieën	-1.608
Doorbelasting overhead van projecten	Technische wijzigingen	-57
Diverse wijzigingen	Technische wijzigingen	-15
Begroting na wijzigingen		-441.577

Dividend SSC Flex BV

De gemeente ontvangt een dividenduitkering vanuit SSC Flex BV van € 978 vanwege het behaalde resultaat in boekjaar 2019.

Lagere gebruikskosten in verband met aanscherping Covid19-maatregelen

Door de meest recente aanscherpingen van de COVID-19 maatregelen, wordt het gebruik van gemeentelijke locaties verder gereduceerd. Hierdoor zullen de gebruikskosten lager uitvallen dan eerder was geprognosticeerd.

Bestemmingsreserve Cloudkosten

Omdat cloudkosten niet geactiveerd mogen worden, is bij de 2e herziening de "Bestemmingsreserve Cloudkosten" gevormd en is voor 2020 een onttrekking begroot van € 600. Op basis van de huidige prognose schuift een deel hiervan door naar 2021. De cloudkosten en de onttrekking aan de reserve worden voor 2020 beide met € 300 verlaagd.

Bestemmingsreserve Energietransitie

Het beschikbare budget 2020 voor de energiebesparing Kleinpolderplein zal naar verwachting voor de helft in 2021 aangewend worden. Hierdoor verschuift € 400 aan budget van 2020 naar 2021. De dekking vanuit de bestemmingsreserve wordt dienovereenkomstig aangepast.

Bijstellingen Clusterondersteuning

Apparaatslasten binnen de clusters worden - op basis van de aard ervan - toegerekend aan het

programma Overhead of aan het primair proces. Deze bijstellingen bestaan uit vele mutaties binnen de clusters met een effect op de (cluster)overhead.

Doorbelasting overhead van projecten

De doorbelasting van overhead aan projecten is technisch van aard: bij investeringsprojecten en grondexploitaties wordt de overheadcomponent geactiveerd (opgenomen op de balans). Dat is in lijn met de voorschriften voor integrale kostentoekening. Door kosten voor overhead te activeren ontstaat dekking in de exploitatie en dalen de totale kosten van het programma Overhead.

Diverse wijzigingen

Enkele geringe budgetten zijn verschoven van andere programma's naar programma Overhead (per saldo €-15). Daarnaast zijn binnen het programma Overhead technische wijzigingen doorgevoerd die per saldo neutraal zijn en slechts leiden tot een verschuiving tussen kostencategorieën. Hierbij is ca € 3 mln verschoven naar arbeidskosten.

10. Stedelijke inrichting en ontwikkeling

Bijstellingen Stedelijke inrichting en ontwikkeling		Begroting 2020
Begroting 2020 (2e Herz.)		-45.902
Bijstellingen 10-maands 2020		-2.528
Actualisatie kapitaallasten	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	0
Actualisatie opbrengsten	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	-1.700
Actualisatie veilingopbrengst brandstofverkooppunten	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	-2.582
Actualisatie verkoopopbrengsten	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	3.784
Extra inzet binnen taakveld	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	-3.000
Inkomende bijdragen en subsidies	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	0
Ramingsbijstelling duurzame projecten	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	-1.500
Wabo leges 2020	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	2.736
Bestemmingsreserve Aanloopkosten depot Collectiegebouw	Reserves	0
Bestemmingsreserve Actieplan Luchtkwaliteit	Reserves	0
Bestemmingsreserve Bodem	Reserves	0
Bestemmingsreserve Energietransitie	Reserves	0
Bestemmingsreserve Gebiedsontwikkeling	Reserves	0
Bestemmingsreserve Investeringsfonds Rotterdam	Reserves	0
Bestemmingsreserve Mooi Mooier Middeland	Reserves	0
Bestemmingsreserve Nationaal Programma Rotterdam Zuid	Reserves	0
Bestemmingsreserve Taakmutaties Gemeentefonds	Reserves	0
Aargasvrije wijken	Taakmutaties	0
Europese richtlijn energieprestatie gebouwen	Taakmutaties	-71
Handhaving energielabel C kantoren	Taakmutaties	-19
Technische wijzigingen	Technische wijzigingen	-175
Begroting na wijzigingen		-48.430

Actualisatie kapitaalslasten

De kapitaallasten zijn aangepast als gevolg van nieuwe en bijgestelde investeringskredieten alsmede geactualiseerde ramingen per jaarschijf. Dit is een saldo neutrale bijstelling omdat het effect binnen het taakveld wordt opgevangen.

Actualisatie opbrengsten Erfpacht

De canonopbrengsten worden neerwaarts bijgesteld voor het jaar 2020 (- € 1,7 mln). Door de omzetting van erfpachtcontracten naar eigendom in de afgelopen jaren, en beperkte aanvragen van nieuwe erfpachtcontracten, lopen de canonopbrengsten terug.

Actualisatie veilingopbrengst brandstofverkooppunten

De veiling van vier brandstofverkooppunten heeft € 2,6 mln minder opgebracht dan begroot. De verplichting tot het plaatsen van twee snelladers en de wens om een zero emissie zone in te voeren in 2025 hebben vermoedelijk effect gehad op het behaalde veilingresultaat. De effecten van de uitbraak van het coronavirus lijken vooralsnog beperkt.

Actualisatie verkoopopbrengsten

Er zijn in 2020 verkopen gerealiseerd die werden verwacht in 2021 en later. Het verkoopresultaat 2020 valt daarom € 3,8 mln hoger uit. De mogelijkheid bestaat dat er in het laatste deel van 2020 ook (nog) verkopen worden gerealiseerd die niet in dit jaar waren voorzien waardoor het resultaat verder kan verbeteren. Een aanleiding hiervoor is de hogere overdrachtsbelasting per 2021.

Extra inzet binnen taakveld

Het lastenbudget wordt met € 3,0 mln bijgesteld als gevolg van extra inzet op diverse beleidsterreinen binnen het taakveld Wonen en bouwen.

Inkomende bijdragen en subsidies

Er wordt € 378 minder aan kosten, maar ook aan inkomsten verwacht. Het effect op het saldo is 0. De uitgaven voor Getijdepark Keilehaven en Blue City zijn naar beneden bijgesteld, aangezien een groot deel van de werkzaamheden in 2021 plaats zullen vinden. De daarmee samenhangende inkomsten zijn ook naar beneden bijgesteld (€ 0,95 mln). Anderzijds is er voor € 0,6 mln aan nieuwe beschikkingen toegevoegd voor de uitgaven voor de Bonaventurastraat, de Beijerlandse laan/Groene Hilledijk en de Pleinweg.

Ramingsbijstelling duurzame projecten

Door een grotere vraag van gemeentelijke ondersteuning bij projecten, die de duurzaamheidsambities van de gemeente Rotterdam vooruit helpen, worden naar verwachting meer kosten gemaakt dan begroot. Om die reden wordt een ramingsbijstelling van € 1,5 mln aangevraagd.

Wabo leges 2020

Het aantal plannen dat ingediend is in de hoge schijven loopt voor op de begroting van 2020. Dit resulteert in meer opbrengsten tot nu toe. De verwachting is dat de baten van de leges met € 1,55 mln zullen toenemen. Het aantal restituties voor 2020 zal minder zijn dan begroot. Dit resulteert in een verlaging van het budget en kan er € 1,53 mln vrijvallen. Er wordt € 350 toegevoegd aan de voorziening debiteuren.

Bestemmingsreserve Aanloopkosten depot Collectiegebouw

De middelen uit de bestemmingsreserve worden ingezet ter dekking van de bouwkostenoverschrijding (€ 2,4 mln) en ter dekking van de kosten van het tussenjaar tussen de oplevering van de bouw en start van de exploitatie van het Collectiegebouw (€ 1,55 mln).

Bestemmingsreserve Actieplan Luchtkwaliteit

In de Koersnota Schone Lucht zijn de maatregelen beschreven om de knelpunten luchtkwaliteit opgelost te hebben in dit jaar (2020) en voor de lange termijn te werken aan de verdere verbetering van de luchtkwaliteit. Een aantal activiteiten die samenhangen met bewustwording en communicatie worden later uitgevoerd dan initieel gepland. De uitvoering start in het laatste kwartaal 2020 waardoor de lasten deels doorschuiven naar 2021. De begroting wordt hierop bijgesteld. Het lastenbudget en de dekking uit de bestemmingsreserve Actieplan Luchtkwaliteit worden met € 500 naar beneden bijgesteld.

Bestemmingsreserve Bodem

Bodem Gasfabrieken

In de begroting 1^e Herziening 2020 zijn het lastenbudget en de dekking uit de bestemmingsreserve Bodem Gasfabrieken met € 9,1 mln naar beneden bijgesteld, omdat er pas vanaf 2021 weer saneringswerkzaamheden worden verwacht. Ook voor dit jaar geplande werkzaamheden vinden nog niet plaats, waardoor de begroting opnieuw wordt bijgesteld. Het lastenbudget en de dekking uit de bestemmingsreserve Bodem Gasfabrieken worden met € 1,0 mln naar beneden bijgesteld.

Bodem Spoed

In de begroting 1^e Herziening 2020 zijn het lastenbudget en de dekking uit de bestemmingsreserve Bodem Spoed met € 4,4 mln naar beneden bijgesteld, omdat er in 2020 voor dit deelprogramma weinig saneringswerkzaamheden werden verwacht.

Inmiddels heeft een inhaalslag op onderzoek en rapportagegebied plaatsgevonden, wat leidt tot meer lasten in 2020 dan begroot. De begroting wordt hierop bijgesteld. Het lastenbudget en de dekking uit de bestemmingsreserve Bodem Spoed worden met € 500 naar boven bijgesteld.

Bestemmingsreserve Energietransitie

Vanuit het Energietransitiebudget is in 2020 € 9,4 mln toegekend aan het programma van Duurzaamheid. Om diverse redenen wordt voor een aantal projecten de financiële verplichting naar 2021 verschoven. Dit resulteert in een verlaging van de onttrekking aan de reserve van € 3,7 mln en daaraan gerelateerde programmakosten en inzet op uren in 2020.

Bestemmingsreserve Gebiedsontwikkeling

Uitvoeringsprogramma Rivieroevers 2019-2022

Vanuit het uitvoeringsprogramma Rivieroevers Rotterdam 2019-2022 wordt er geld beschikbaar gesteld voor speerpunt 2 Rivieroevers (de Rotte en de Maas), kust en regio en de focuswijken Rotterdam-Zuid, waar een gecombineerde aanpak met vergroening en verbetering van de kwaliteit van de openbare ruimte plaatsvindt. De bijdrage aan rivieroever de Rotte en de dekking uit de bestemmingsreserve Gebiedsontwikkeling zijn in 2021 begroot, terwijl de projecten 750 jaar Dam in de Rotte en Markeringen langs de Rotte in 2020 worden uitgevoerd. De begroting wordt hierop bijgesteld. Het lastenbudget en de dekking uit de bestemmingsreserve Gebiedsontwikkeling – Uitvoeringsprogramma Rivieroevers 2019-2022 worden met € 295 verhoogd.

Programma Extra Vergroening

Vanuit het programma Groenoffensief “Rotterdam gaat voor groen!” wordt er geld beschikbaar gesteld voor allerlei projecten binnen de gemeente Rotterdam waar groen wordt toegevoegd. De voorbereiding en uitvoering van buitenruimteprojecten kost tijd; er zit vaak minimaal een jaar tussen het maken van plannen en de uitvoering. Enkele projecten starten begin 2021 in plaats van eind 2020, waardoor er in 2020 vanuit het programma minder geld beschikbaar wordt gesteld. De begroting wordt hierop bijgesteld. Het lastenbudget en de dekking uit de bestemmingsreserve Gebiedsontwikkeling - Programma Extra Vergroening worden met € 977 naar beneden bijgesteld.

Voor de buitenruimteprojecten wordt het lastenbudget en de onttrekking aan de bestemmingsreserve met € 3.614 naar beneden bijgesteld. Dit wordt vooral veroorzaakt door 3 grote projecten:

- De werkzaamheden aan het evenementendek starten pas in oktober 2021, waardoor € 1,4 mln doorschuift naar 2021-2022
- De bouw van de steigers voor het floating office Rotterdam vindt voor een groter deel in 2021 plaats, waardoor € 1,5 mln doorschuift naar 2021
- De werkzaamheden voor getijddepark Keilehaven verschuiven voor een groot deel naar 2021, waardoor dit jaar € 0,5 mln minder onttrokken wordt aan de reserve.

Grondexploitaties

Voor de grondexploitaties met een verwacht verlies (negatieve netto contante waarde) dient een verliesvoorziening getroffen te worden. Indien middelen beschikbaar zijn in bestemmingsreserves mogen deze ingezet worden ter dekking van de te treffen verliesvoorziening. In de bestemmingsreserve Gebiedsontwikkeling zijn middelen beschikbaar ter dekking van het te verwachten verlies op de grondexploitaties Oudeland (€ 1,0 mln).

Bestemmingsreserve Investeringsfonds Rotterdam (IFR)

De uitgaven ten laste van de reserve IFR worden met € 2.334 naar beneden bijgesteld. Dit wordt vooral veroorzaakt doordat werkzaamheden naar 2021 doorschuiven bij de volgende projecten:

- Bestaande Voorraad (Boergoesehof) - € 500
- Essenburpark - € 350
- Coolsingel - € 353
- Timmerhuis - € 330
- Buitenruimte Binnenstad - € 250
- Tuin van Noord - € 350 (subsidievaststelling verwacht in 2021).

Het Rotterdam Ahoy Convention Center (RACC) is een onderdeel van Hart van Zuid en wordt in november opgeleverd en opgenomen in de administratie. Aangezien de boekwaarde van het object hoger is dan de beleggingswaarde dient er na oplevering een afboeking plaats te vinden ter grootte van het verschil tussen boekwaarde en beleggingswaarde ad € 21,3 mln. Dekking vindt conform besluitvorming plaats door onttrekking van het hiervoor gereserveerde bedrag in het IFR wat gereserveerd staat voor het project Hart van Zuid.

Bestemmingsreserve Mooi Mooier Middelland

Een deel van de werkzaamheden schuift door naar 2021, waardoor ook € 169 vanuit de bestemmingsreserve doorschuift naar 2021.

Bestemmingsreserve Nationaal Programma Rotterdam Zuid

De uitgaven en de bijdrage vanuit de reserve wordt met € 2.243 naar boven bijgesteld. Dit wordt vooral veroorzaakt door:

- € 1.075 extra is toegekend voor Mijntuinbuurt 1+2
- € 700 is toegekend voor samenvoegen woningen in Van Swietenlaan/Goereesestraat
- € 350 extra aan voorbereidingskosten is toegekend voor de Vogelbuurt
- € 280 extra aan voorbereidingskosten buitenruimteprojecten is toegekend
- Bij Malieklos verschuift juist een deel van de werkzaamheden naar 2021, waardoor dit jaar € 167 minder aan de reserve onttrokken wordt.

Grondexploitaties

Voor de grondexploitaties met een verwacht verlies (negatieve netto contante waarde) dient een verliesvoorziening getroffen te worden. Indien middelen beschikbaar zijn in bestemmingsreserves mogen deze ingezet worden ter dekking van de te treffen verliesvoorziening. In de bestemmingsreserve Nationaal Programma Rotterdam Zuid (NPRZ) zijn middelen beschikbaar ter dekking van de verwachte verliezen op de in uitvoering te nemen grondexploitatie Fazantstraat (€ 23,6 mln) en de lopende grondexploitaties 2^e Carnissestraat (€ 400), Urkersingel (€ 200) en Tweebosbuurt (€ 1,2 mln).

Bestemmingsreserve Taakmutaties Gemeentefonds

Het programma Bestaand Rotterdams Gebied is in 2020 in een afrondende fase. Op basis van de laatste inzichten en verdere verwachtingen worden er in 2020 € 139 lasten besteed met dekking uit de bestemmingsreserve Taakmutaties Gemeentefonds die niet zijn begroot. De begroting wordt hierop bijgesteld. De lasten en de dekking uit de bestemmingsreserve Taakmutaties Gemeentefonds worden met € 139 naar boven bijgesteld.

Aardgasvrije wijken

Aan het einde van dit jaar of begin volgend jaar doen we in Pendrecht het aardgasvrij aanbod aan de wijk. Dit resulteert er in dat het grootste deel van de kosten naar verwachting in de jaarschijven 2022 en 2023 zal vallen. De begrote onttrekking en daaraan gerelateerde programmakosten voor 2020 wordt van € 3,6 mln verlaagd naar € 0,4 mln.

Europese richtlijn energieprestatie gebouwen

Er is € 71 beschikbaar gesteld voor toezicht en handhaving op de eisen uit de Europese richtlijn energieprestatie van gebouwen (EPBD III). De EPBD III is in maart geïmplementeerd in de Nederlandse bouwregelgeving.

Handhaving energielabel C kantoren

In het Bouwbesluit is geregeld dat per 1 januari 2023 een kantoor energielabel C of beter moet hebben om als kantoor gebruikt te mogen worden. Deze wetgeving moet gehandhaafd worden. Hiervoor is € 19 beschikbaar gesteld.

Technische wijzigingen

Dit betreft diverse kleinere technische wijzigingen.

11. Verkeer en vervoer

Bijstellingen Verkeer en Vervoer		Begroting 2020
Begroting 2020 (2e Herz.)		39.097
Bijstellingen 10-maands 2020		155
Bestemmingsreserve Energietransitie	Reserves	0
Bestemmingsreserve Gebiedsontwikkeling	Reserves	0
Bestemmingsreserve Stedelijke Bereikbaarheid	Reserves	0
Technische wijzigingen	Technische wijzigingen	155
Begroting na wijzigingen		39.252

Bestemmingsreserve Energietransitie

Het beschikbare budget 2020 voor project Stappenplan Zero Emissie Stadslogistiek zal naar verwachting voor een deel in 2021 aangewend worden. Het budget 2020 wordt met € 430 afgeraamd. Dit bedrag zal in de 1e herziening 2021 weer opgevoerd worden. Dekking vanuit de bestemmingsreserve wordt als gevolg daarvan ook gewijzigd.

Bestemmingsreserve Gebiedsontwikkeling

Voor de intensivering van de aanpak parkeerproblematiek en vergroening Noord is het lastenbudget en de financiering uit de bestemmingsreserve Gebiedsontwikkeling met € 200 verlaagd. Door de herfasering van het project zullen deze kosten in het jaar 2021 gerealiseerd worden.

Bestemmingsreserve Stedelijke Bereikbaarheid

Bij de afronding van de bereikbaarheidsmaatregelen i.h.k.v. de renovatie van de Maastunnel is er strak gestuurd op de uitgaven en waren er geen grote onvoorziene tegenvallers. Dit heeft geleid tot een verlaging van het budget op de bestemmingsreserve Stedelijke Bereikbaarheid met € 1,5 mln.

Technische wijzigingen

In dit programma zijn er diverse technische wijzigingen geweest. Dit betreft vooral verschuivingen om de begroting van Parkeren in lijn te brengen met de verwachte uitgaven. Dit heeft vooral geleid tot verschuivingen tussen het taakveld Parkeerbelasting en taakveld Parkeren welke onderdeel zijn van de gemeentelijke parkeerexploitatie (€ 0), budgetoverheveling naar het programma Overhead voor de kosten van het parkeerproces ondersteunend personeel (€ 186) en een eenmalige overheveling van het programma Overhead ter dekking van de loonkosten (- € 31).

12. Volksgezondheid en zorg

Bijstellingen Volksgezondheid en zorg		Begroting 2020
Begroting 2020 (2e Herz.)		-669.449
Bijstellingen 10-maands 2020		1.111
Brede aanpak dak en thuislozen	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	9.778
Covid-19 Kosten inhuur personeel, lab onderzoeken etc	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	938
Vrouwenopvang	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	1.141
Mutatie rijksbijdrage brede aanpak dak en thuisloosheid	Taakmutaties	-9.778
Mutatie rijksbijdrage maatschappelijke opvang openbare geestelijke gezondheidszorg	Taakmutaties	-86
Mutatie rijksbijdrage vrouwenopvang	Taakmutaties	-1.141
Technische wijzigingen	Technische wijzigingen	259
Begroting na wijzigingen		-668.337

Mutatie rijksbijdrage brede aanpak dak- en thuisloosheid

Het Rijk stelt voor de aanpak van dak- en thuisloosheid een financiële impuls beschikbaar voor de jaren 2020 en 2021. Aangezien de extra middelen niet in 2020 kunnen worden ingezet, wordt een ramingsbijstelling gedaan en zal voor deze middelen bij de jaarrekening een bestemmingsvoorstel worden ingediend.

Mutatie rijksbijdrage maatschappelijke opvang openbare geestelijke gezondheidszorg

De huidige bijdrage vanuit het Rijk is aangepast op basis van meer actuele gegevens met betrekking tot de uitvoering van de taken.

Mutatie rijksbijdrage vrouwenopvang

Vanuit het Rijk zijn extra middelen ontvangen voor de aanpak van Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (HGKM), voor acute crisissituaties in de vrouwenopvang en het aanpakken van door- en uitstroomproblematiek. Aangezien de extra middelen niet in 2020 kunnen worden ingezet wordt een ramingsbijstelling gedaan en zal voor deze middelen bij de jaarrekening een bestemmingsvoorstel worden ingediend.

Covid-19 kosten inhuur personeel, lab onderzoeken

De meerkosten en de verwachte baten rondom de bestrijding van Covid-19 zijn begroot. Het betreft onder andere inhuur van personeel voor bron- en contactonderzoek, laboratorium onderzoeken en test materialen. De mutatie is saldo-neutraal verwerkt. Binnen het Programma Volksgezondheid en Zorg zijn € 69,4 mln aan baten opgenomen en € 68,5 mln aan lasten. Het saldo van € 938 wordt verantwoord binnen het Programma Overhead.

Technische wijzigingen

Dit betreft diverse kleine afwijkingen zowel binnen als buiten het programma.

13. Werk en inkomen

Bijstellingen Werk en inkomen		Begroting 2020
Begroting 2020 (2e Herz.)		-169.359
Bijstellingen 10-maands 2020		3.558
Actualisatie arbeidskosten	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	1.238
Actualisatie BUIG	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	10.850
Dotatie aan voorziening dubieuze debiteuren bijstandsuitkeringen	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	-2.291
Onderbesteding ICT	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	602
Onderbesteding overig apparaat	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	808
Onderbesteding RI en Magis	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	3.998
Onttrekking aan de bestemmingsreserve BUIG	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	-10.850
Rijksvergoeding voor uitvoering van Tozo-1 en -2	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	4.200
Vorming voorziening dubieuze debiteuren Tozo	Ramingsbijstellingen onvermijdelijk	-4.900
Technische wijzigingen	Technische wijzigingen	-97
Begroting na wijzigingen		-165.802

Actualisatie arbeidskosten

De coronacrisis heeft uiteenlopende gevolgen voor de arbeidskosten binnen het programma Werk en inkomen. Vanwege een snelle toename van het aantal aanvragen voor een bijstandsuitkering, is de formatie voor inkomensdienstverlening uitgebreid in de Eerste en Tweede herziening 2020. Ook andere gemeenten zijn op zoek gegaan naar inkomensconsulenten, in eerste instantie via externe inhuur. Deze vraag vanuit alle gemeenten heeft een prijsopdrijvende werking als het gaat om inhuur van inkomensconsulenten. Rotterdam gaat daar maar zeer beperkt in mee, zowel vanuit financieel oogpunt als vanuit goed werkgeverschap naar de zittende medewerkers. Daarom is gekozen om vaker zelf personeel in dienst te nemen en hen intern op te leiden. Consequentie daarvan is dat de opschaling van capaciteit meer tijd vergt en het toegekende budget dit jaar niet volledig wordt uitgegeven. Ook bij Rotterdam Inclusief en de stafafdelingen is sprake van een onderbesteding op arbeidskosten. Bij de begeleiding naar werk is daarentegen sprake van een overschrijding. De personele bezetting is hoger dan de formatieve ruimte. De extra fte's zijn dit jaar onder meer ingezet voor de uitvoering van de Tozo-regelingen. Bijkomende reden om deze medewerkers in de dienst te houden is om te anticiperen op een toenemende werklust in de komende jaren vanwege o.a. het Scholingsfonds en herstelmaatregelen van het Rijk. Per saldo wordt er voor het programma Werk en inkomen een bijstelling op arbeidskosten voorgesteld ter hoogte van € 1,2 mln.

Actualisatie BUIG / Onttrekking aan de bestemmingsreserve BUIG

Eind september 2020 heeft het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid de definitieve BUIG-beschikking voor 2020 gepubliceerd. Deze beschikking viel € 10,9 mln hoger uit dan geraamd. De raad is hierover geïnformeerd via collegebrief 20bb15160. Deze meevaller in de inkomsten resulteert in een € 10,9 mln lager onttrekking aan de bestemmingsreserve BUIG.

Dotatie aan voorziening dubieuze debiteuren bijstandsuitkeringen

Vanwege de coronacrisis betracht de gemeente meer coulance bij de incasso op openstaande vorderingen aan werkzoekende Rotterdammers. De terugbetalingen liggen op een lager niveau dan gebruikelijk. Dit 'socialer incasseren' vraagt om ophoging van de voorziening dubieuze debiteuren bijstandsuitkeringen met € 2,3 mln.

Onderbesteding ICT

Ondanks de extra inzet om te versnellen op de IT opgave, vallen de kosten op de ICT lager uit dan

begroot. Het programma om de applicatie Thomas te ontwikkelen had meer tijd nodig om uit de startblokken te komen dan verwacht. Het omzetten van verschillende ideeën (analysefase) naar uit te voeren projecten heeft daarnaast meer tijd gekost. Tot slot is de herijking van de dienstverlening van de inkomensvoorziening in G4-verband nog niet afgerond, waardoor het budget voor Socrates niet volledig wordt besteed.

Onderbesteding overig apparaat

Vanwege de coronamaatregelen zijn verschillende werklocaties gesloten waardoor de beveiligingskosten lager uitvallen. Ook kosten voor bijvoorbeeld opleidingen vallen lager uit. Dit leidt tot een onderbesteding van € 0,8 mln in 2020.

Onderbesteding RI en Magis

De verwachte uitgaven aan garantiebanen, aan salarissen bij de Sociale Werkvoorziening en aan re-integratietrajecten zijn lager dan begroot. Ook valt het tekort bij Magis lager uit dan verwacht (lagere kosten vanwege het terugschroeven van activiteiten door coronamaatregelen). Tenslotte is er een onderbesteding op materiële kosten. In totaal gaat het om een onderbesteding van € 4,0 mln.

Rijksvergoeding voor uitvoering van Tozo- 1 en -2

De verwachte baten vanuit het Rijk voor uitvoering van de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) in Rotterdam en regiogemeenten zijn naar boven toe bijgesteld met € 4,2 mln vanwege een toename van het aantal Tozo-besluiten.

Vorming voorziening dubieuze debiteuren Tozo

De Tozo-regeling is één van de maatregelen van het kabinet om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis. De regeling is voor zelfstandig ondernemers, waaronder zzp'ers, en wordt uitgevoerd door (centrum)gemeenten. Om tijdig inkomensondersteuning te geven, hebben gemeenten vaak een voorschot verstrekt. Besluitvorming op de ingediende aanvraag volgde op een later moment. Een deel van de aanvragen (circa 1/7^e deel bij Tozo-1) heeft geresulteerd in een afwijzing. Voor zover op deze aanvragen een voorschot is verstrekt, zullen deze worden teruggevorderd. Aangezien de voorwaarden voor de Tozo-regeling in eerste instantie niet duidelijk waren en een beroep werd gedaan op gemeenten om zo snel mogelijk te bevoorschotten, zijn oninbare vorderingen die vóór 22 april (publicatiedatum van de Algemene Maatregel van Bestuur Tozo) zijn ontstaan, voor rekening van het Rijk. Oninbare vorderingen die vanaf die datum zijn ontstaan, zijn voor rekening van gemeenten. Om het risico van oninbaarheid af te dekken wordt voorgesteld om een voorziening te vormen ter grootte van € 4,9 mln.

Technische wijzigingen

In het programma Werk en Inkomen zijn er diverse technische kleinere bijstellingen geweest (- € 97).

D. Reserves: wijzigingen in begrote toevoegingen, onttrekkingen en vrijval van reserves

In onderstaande tabel zijn de voorgestelde mutaties in de reserves opgenomen. De voorgestelde begrotingswijzigingen op de reserves werken niet door in het saldo op concernniveau. Tegenover de wijzigingen in reserves staan wijzigingen in de exploitatie. In bijlage A staan op programmaniveau de toelichtingen op de reservemutaties.

Overzicht van Mutaties reserves

Bestemmingsreserves	Stand voor 10-maands-rapportage	Toevoeging	Onttrekking	Vrijval	Stand na 10-maands-rapportage
Algemene middelen	676.412	3.762	5.908	1	674.265
Algemene Reserve	192.379	4.606	0	0	196.986
Bestemmingsreserve Investeringsfonds Rotterdam (IFR)	474.969	- 844	8.997	1	465.127
Bestemmingsreserve Taakmutaties Gemeentefonds	9.064	0	- 3.089	0	12.153
Beheer van de stad	6.380	0	- 1.630	0	8.010
Bestemmingsreserve Blauwalg Kralingse Plas	2.740	0	- 130	0	2.870
Bestemmingsreserve stedelijke bereikbaarheid (waaronder Maastunnel)	3.640	0	- 1.500	0	5.140
Bestuur en dienstverlening	1.671	0	- 1.556	2.800	427
Bestemmingsreserve Citylab	342	0	- 2.885	2.800	427
Bestemmingsreserve Verkiezingen	1.329	0	1.329	0	0
Cultuur, sport en recreatie	2.975	0	2.975	0	0
Bestemmingsreserve - Bouw nieuw dierenasiel	575	0	575	0	0
Bestemmingsreserve Aanloopkosten depot Collectiegebouw	2.400	0	2.400	0	0
Openbare orde en veiligheid	185	0	- 100	0	285
Bestemmingsreserve Saneringskosten Van der Gaag dossier	185	0	- 100	0	285
Overhead	1.880	0	- 300	0	2.180
Bestemmingsreserve Cloudkosten	1.880	0	- 300	0	2.180
Stedelijke inrichting en ontwikkeling	215.621	1	16.066	- 844	200.400
Bestemmingsreserve Actieplan Luchtkwaliteit	0	0	- 500	0	500
Bestemmingsreserve Bodem	39.617	0	- 500	0	40.117
Bestemmingsreserve Energietransitie	39.599	0	- 8.168	0	47.768
Bestemmingsreserve Gebiedsontwikkeling	57.497	0	- 2.281	- 844	60.622
Bestemmingsreserve Mooi Mooi Middelland	0	0	- 169	0	169
Bestemmingsreserve Nationaal Programma Rotterdam Zuid	78.907	1	27.684	0	51.225
Werk en inkomen	20.000	0	- 10.850	0	30.850
Bestemmingsreserve BUIG (uitkeringen Participatiewet e.d.)	20.000	0	- 10.850	0	30.850
Totaal	925.122	3.763	10.512	1.957	916.416

E. Investeringskredieten: aanpassingen van investeringskredieten

In onderstaand overzicht zijn de nieuwe en aangepaste investeringskredieten opgenomen waarover uw raad gevraagd wordt te besluiten.

Nieuwe investering

Programma	Voorstel krediet	2020	2021	2022	2023	2024
Verkeer en vervoer	975	50	925	0	0	0
Fietsenstalling Capelsebrug	975	50	925	0	0	0
Openbare orde en veiligheid	1.300	300	1.000	0	0	0
Handhavingssysteem Redline	1.300	300	1.000	0	0	0
Stedelijke inrichting en ontwikkeling	3.979	402	2.697	880	0	0
Groen-blauw dak de Doelen	459	50	409	0	0	0
Vernieuwing Centrale Bibliotheek Rotterdam	3.520	352	2.288	880	0	0
Totaal	6.254	752	4.622	880	0	0

Bijgestelde lopende investeringen

Programma	Gevoteerd	Bijstelling krediet	Nieuw gevoteerd	Realisatie t/m 2019	2020
Verkeer en vervoer	348	55	403	99	304
Parkeersysteem met camerabeveiliging voor P+R Meijersplein en Melanchtonweg	150	48	198	0	198
Centralisatie parkeermanagementsysteem	198	7	205	99	106
Beheer van de stad	503	222	724	0	724
Werkplaatssysteem Vervoer & Materieel	503	222	724	0	724
Totaal	850	277	1.127	99	1.028

F. Toelichting op mutaties arbeidskosten in de begroting

Loonkosten en externe inhuur, inclusief inhuur in categorie inkoop en uitbestede werkzaamheden* (x 1.000)

Oorspronkelijke begroting	910.238	93.315	
1e herziening 2020	911.276	98.532	12.400
2e herziening 2020	919.469	110.782	12.770
10-Maandsrapportage	926.899	152.082	13.800

■ Loonkosten ■ Inhuur ■ Inhuur categorie inkoop en uitbestede werkzaamheden

* De verwachte kosten van inhuur in de categorie inkoop en uitbestede werkzaamheden zijn vanaf de 1^e herziening 2020 opgenomen in de grafiek arbeidskosten.

De 10-Maandsrapportage laat ten opzichte van de 2^e herziening 2020 een stijging van de begrote arbeidskosten zien van € 49 mln. De belangrijkste oorzaak is de inzet ten behoeve van de corona-organisatie (Volksgezondheid en zorg). Deze kosten worden gedekt door het Rijk. Daarnaast zijn er actualisaties naar aanleiding van de laatste inzichten (met name bij Stedelijke inrichting en ontwikkeling), en actualisatie van budgetten bij Regio (Openbare orde en veiligheid) vanwege de kassiersfunctie.

De grootste mutaties worden hieronder toegelicht. In de tabel 'toelichting arbeidskosten 10-Maandsrapportage' worden de bijstellingen per programma en kostensoort (personeel, inhuur) toegelicht.

Loonkosten

De loonkosten stijgen met ruim € 7 mln. De stijging van de begrote loonkosten is met name zichtbaar bij de programma's Volksgezondheid en zorg, Werk en inkomen, Overhead en Maatschappelijke ondersteuning.

- Volksgezondheid en zorg (+ € 6,2 mln): budget is opgehoogd in verband met inzet personeel ten behoeve van de corona-organisatie (dekking via veiligheidsregio)
- Overhead (+ € 1,4 mln): Een deel van de budgetverhoging ten behoeve van de corona organisatie valt na kostenverdeling op het programma Overhead.
- Werk en inkomen (+ € 3,1 mln): bij Inkomen vindt een (verdere) verschuiving plaats van inhuur naar loonkostenbudget.

Daarnaast zijn enkele grotere bijstellingen naar beneden doorgevoerd in verband met moeilijk vervulbare vacatures (Verkeer en vervoer, overheveling naar inhuurbudget) en actualisatie van budget bij de Regio (Openbare orde en veiligheid).

Inhuur

De begrote inhuur stijgt met ruim € 41 mln. De stijging zit voornamelijk bij Volksgezondheid en zorg, Stedelijke inrichting en ontwikkeling, Openbare orde en Veiligheid en Overhead.

- Volksgezondheid en zorg (+ € 27,5 mln): de bijstelling is het resultaat van het in de begroting zetten van inhuur i.v.m. de coronacrisis bij de corona-organisatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om bemonsteraars, medewerkers bron- en contactonderzoek en sociaal verpleegkundigen.
- Stedelijke inrichting en ontwikkeling (+ € 7,5 mln): De realisatie op het werkpakket blijkt hoger dan begroot i.v.m. nog gestarte projecten. Dit is met name het geval bij Projectmanagement en Engineering.
- Openbare orde en veiligheid (+ € 4,7 mln): jaarlijks wordt Regio (RIEC, Veiligheidshuis, Burgernet, VAR en Regionale veiligheidsactiviteiten) geactualiseerd. Gemeente Rotterdam heeft een kassiersfunctie.
- Overhead (+ € 3,4 mln): inzet beveiligingspersoneel voor kantoorpanden en publiekslocaties door verruiming openingstijden van een aantal locaties en inzet t.g.v. deurbelid. Daarnaast is bij ICT sprake van meer inhuur voor o.a. inzet corona organisatie, project RAD (Rapid Application Development) en extra interne vraag.

- Werk en Inkomen (-/- € 4,2 mln): verschuiving naar personele kosten en lagere inzet.

Programma (Bedragen x € 1.000)		2e herzi ening	mut atie	10 maan ds	Toelichting
Algemene middelen	Personeel	15.128	-532	14.596	De personeelsbegroting is naar beneden bijgesteld door het niet kunnen invullen van vacatures. Dit heeft geleid tot een lagere gemiddelde bezetting gedurende het jaar. Daarnaast zijn meer invorderingsactiviteiten uitbesteed. Hierdoor is een deel van het personeelsbudget gebruikt voor uitbestede werkzaamheden.
	Inhuur	869	7	876	
Beheer van de stad	Personeel	115.875	13	115.888	Door de coronacrisis wordt meer afval aangeboden wat leidt tot hogere lasten voor onder andere het inzamelen van afval. Ook op de milieuparken is de inzet vergroot.
	Inhuur	7.518	495	8.013	
Bestuur en dienstverlening	Personeel	44.945	-604	44.342	Bij de directie Burgerzaken en Belastingen is de personeelsbegroting naar beneden bijgesteld door het niet kunnen invullen van vacatures. Dit heeft geleid tot een lagere gemiddelde bezetting gedurende het jaar. Daarnaast zijn meer invorderingsactiviteiten uitbesteed. Hierdoor is een deel van het personeelsbudget verschoven naar uitbestede werkzaamheden. Ook bij de afdeling Uitvoering Klantcontact is de personeelsbegroting naar beneden bijgesteld. Als gevolg van de corona-uitbraak zijn vacatures niet ingevuld. Gezien de onzekerheden in het coronabeleid is budget overgeheveld naar programma Algemene middelen (niet naar budget arbeidskosten). Als gevolg van het Coronavirus worden extra maatregelen getroffen om veilige verkiezingen te organiseren in 2021. Om dit mogelijk te maken wordt extra personeel ingezet. Dekking middels onttrekking uit reservebudget verkiezingen.
	Inhuur	1.955	226	2.181	
Cultuur, sport en recreatie	Personeel	9.786	-206	9.580	Diverse kleine(re) bijstellingen
	Inhuur	465	45	510	
Economische zaken	Personeel	6.932	0	6.933	
	Inhuur	303	0	303	
Maatschappelijke Ondersteuning	Personeel	41.566	587	42.153	Bij Samenkracht en burgerparticipatie komt de begroting niet overeen met de verwachte uitgaven. Dat is nu rechtgezet. Daarnaast zijn er diverse kleine(re) mutaties. Dit betreft de doorbelasting van Frontlijn naar programma Reset/schuldenaanpak. Het budget was gereserveerd op uitbestede werkzaamheden, maar de doorbelasting vindt plaats op inhuur.
	Inhuur	5.805	935	6.740	
Onderwijs	Personeel	14.409	-103	14.306	
	Inhuur	440	60	501	

Programma (Bedragen x € 1.000)		2e herzi ening	mut atie	10 maan ds	Toelichting
Openbare orde en veiligheid	Personeel	58.13 3	- 1.63 8	56.49 5	De bijstelling is gedaan na actualisatie. Jaarlijks wordt Regio (RIEC, Veiligheidshuis, Burgernet, VAR en Regionale veiligheidsactiviteiten) geactualiseerd omdat de begroting van Regio op 0 moet uitkomen. Gemeente Rotterdam heeft een kassiersfunctie.
	Inhuur	1.807	4.71 1	6.518	Het grootste deel van de bijstelling is het gevolg van de actualisatie zoals al genoemd bij personeel. Voor een klein deel is bij Veilig het budget opgehoogd. Daar zijn diverse materiële budgetten overgeveeld naar inhuur. Ook is door extra personele baten een hogere begroting voor inhuur opgenomen.
Overhead	Personeel	307.7 49	1.38 2	309.1 31	Bij programma Volksgezondheid en zorg heeft een bijstelling plaatsgevonden. Een deel van die bijstelling komt na kostenverdeling op programma Overhead.
	Inhuur	28.36 7	3.41 5	31.78 2	Er vindt hogere inzet beveiligingspersoneel voor kantoorpanden en publiekslocaties plaats door verruiming openingstijden van een aantal locaties en inzet t.g.v. deurbeleid en vanwege vertraging geplande werving eigen personeel. Daarnaast is bij ICT sprake van meer inhuur voor o.a. inzet GGD crisisorganisatie, project RAD (Rapid Application Development) en extra vraag vanuit enkele clusters. Dekking vindt plaats door verschuiving vanuit andere budgetten en tijdschrijven.
Stedelijke inrichting en ontwikkeling	Personeel	112.4 62	269	112.7 31	Bij de 1e herziening 2020 is teveel budget i.v.m. vacatureruimte overgeheveld naar inhuur (Gebiedsexploitatie). Dit is bij de 2e herziening 2020 gecorrigeerd.
	Inhuur	19.85 0	7.50 2	27.35 2	De stijging is het gevolg van een op diverse terreinen toenemende vraag naar capaciteit.
Verkeer en vervoer	Personeel	25.88 1	- 1.05 9	24.82 2	Diverse vacatures zijn niet of later dan verwacht ingevuld. Bij Parkeerbelasting (handhavers) konden examens niet worden afgenomen i.v.m. de coronacrisis. Voor Parkeren bleken de vacatures (onderhoud/schoonmaak) moeilijk vervulbaar. Bij Ontwikkeling zijn de vacatures later ingevuld dan verwacht. Dit is opgevangen met inhuur(budget). Het overschot is verplaatst naar programmalasten.
	Inhuur	1.573	661	2.234	De bijstelling komt grotendeels door de overheveling van budget van personeel naar inhuur bij Ontwikkeling. Bij andere afdelingen is een kleiner deel overgeheveld naar inhuur, de rest naar programmalasten.
Volksgezondheid en zorg	Personeel	80.32 8	6.19 9	86.52 7	Budget is opgehoogd i.v.m. inzet personeel t.b.v. de coronaorganisatie (dekking via veiligheidsregio).
	Inhuur	8.909	27.4 90	36.39 8	De bijstelling is het resultaat van het in de begroting zetten van inhuur i.v.m. de coronacrisis. Het betreft inhuur voor de coronaorganisatie (dekking via Veiligheidsregio). Het gaat hierbij bijvoorbeeld om bemonsteraars, medewerkers bron- en contactonderzoek en sociaal verpleegkundigen.

Programma (Bedragen x € 1.000)		2e herzi ening	mut atie	10 maan ds	Toelichting
Werk en inkomen	Personeel	86.27 3	3.12 2	89.39 5	Bij Inkomen blijken de geraamde budgetten van vast personeel ontoereikend te zijn waardoor een (technische) mutatie noodzakelijk is om budget gelijk te trekken aan verwachte realisatie. Dekking vindt plaats vanuit het inhuurbudget. Binnen Werk is sprake van een hogere bezetting en daarmee een overschrijding van het budget. Het personeelsbudget is daarom opgehoogd op basis van een nieuwe prognose.
	Inhuur	32.92 1	- 4.24 6	28.67 5	De benodigde extra inzet voor inkomensdienstverlening aan Rotterdammers die in de bijstand zijn ingestroomd is grotendeels ingevuld met personeel in plaats van externe inhuur, omdat we niet mee willen doen aan de prijzenslag op de markt voor externe inhuur.

Totaal				
personeel	919.4	7.43	926.8	
	69	0	99	
Totaal	110.7	41.3	152.0	
inhuur	82	01	82	
	1.030	48.7	1.078.	
Totaal	.250	31	981	